

NEUROWIEDZA

NEWSLETTER O NEURORÓŻNORODNOŚCI
VOL. 1 / LISTOPAD 2024

mgr Julia Chimiczewska

Dział Rozwoju Pracowników

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Witamy w pierwszym wydaniu NeuroWiedzy!

Z radością prezentujemy NeuroWiedzę – newsletter poświęcony tematyce neuroróżnorodności. Jego powstanie to odpowiedź na rosnącą potrzebę głębszego zrozumienia i docenienia różnorodnych stylów myślenia i funkcjonowania, jakie spotykamy w społeczeństwie, a także ich wpływu na różne sfery naszego życia. W 12 wydaniach omówimy tematy związane z neuroróżnorodności – od zaburzeń, w kontekście których o niej mówimy, przez edukację, rodzicielstwo czy życie zawodowe, po fakty i mity oraz nowinki technologiczne. Zapraszamy do lektury!

CZYM JEST NEURORÓŻNORODNOŚĆ?

W ostatnim czasie częściej możemy usłyszeć o neuroróżnorodności, ale co to właściwie oznacza? Neuroróżnorodność to koncepcja, która uznaje i celebryje różnorodność działania ludzkiego mózgu. Obejmuje takie sfery jak uczenie się, myślenie, przetwarzanie informacji, samoświadomość, nastrój i inne cechy umysłowe.

Pojęcie to powstało pod koniec lat 90. i zyskało popularność dzięki pracom aktywistów oraz badaczy, którzy zwracają uwagę, że różnice neurologiczne – takie jak spektrum autyzmu, ADHD, dysleksja i wiele innych – są częścią naturalnej zmienności ludzkiego doświadczenia, a nie wyłącznie „zaburzeniami” wymagającymi korekty.

NEURORÓŻNORODNOŚĆ A NEUROATYPOWOŚĆ

W kontekście różnorodności neurologicznej pojawiają się dwa kluczowe pojęcia – neuroróżnorodność i neuroatypowość. Choć często używane zamiennie, mają one nieco inne znaczenie.

- **Neuroróżnorodność** to koncepcja, która odnosi się do różnorodności w rozwoju i funkcjonowaniu ludzkich mózgów. Termin ten jest używany w odniesieniu do grupy mieszczącej pełne spektrum różnic w mózgu, od osób neurotypowych do neuroatypowych.
- **Neuroatypowość** (inaczej neurodywergencja) odnosi się do konkretnych osób, których mózg funkcjonuje inaczej niż to, co postrzegamy jako “typowe” i najczęściej występujące. Do grupy osób neuroatypowych zaliczają się osoby w spektrum autyzmu, ADHD, z dysleksją, dysortografią i dyskalkulią oraz innymi różnicami neurologicznymi.

DLACZEGO PORUSZANIE TEMATU NEURORÓŻNORODNOŚCI JEST TAK WAŻNE?

Równość i inkluzja: Zrozumienie i akceptacja neuroróżnorodności są kluczowe dla budowania inkluzywnego, przyjaznego dla wszystkich społeczeństwa. Inkluzywność nie oznacza jedynie formalnych zmian, ale też zmianę postaw i zrozumienie, jak funkcjonują osoby neuroatypowe, co daje im poczucie przynależności i akceptacji.

Rozwój talentów i potencjału jednostek: Akceptacja neuroróżnorodności pozwala ludziom funkcjonować w zgodzie z własnymi możliwościami i stylami pracy. Osoby neuroatypowe mają często unikalne zdolności, takie jak umiejętność koncentracji na szczegółach, nietypowe myślenie przyczynowo-skutkowe czy wyjątkowa kreatywność. W środowisku wspierającym, te talenty mogą kwitnąć, przyczyniając się do innowacji i rozwoju.

Zmiana w podejściu do edukacji i rynku pracy: Kiedy zrozumiemy, że różne sposoby myślenia mogą być równie efektywne, można lepiej dopasować metody pracy i edukacji do indywidualnych potrzeb. W szkołach, które uwzględniają neuroróżnorodność, dzieci uczą się w sposób sprzyjający ich rozwojowi. Na rynku pracy natomiast zauważamy rosnącą potrzebę dopasowania stanowisk do potencjału osób o odmiennych sposobach funkcjonowania.